

Czym jest neutralizacja dokumentów transportowych?

data aktualizacji: 2024.01.11

W trosce o własne interesy, zleceniodawcy często domagają się od przewoźników neutralizacji dokumentów transportowych i nakładają kary za brak jej przeprowadzenia. Ci, chcąc uniknąć strat, godzą się na postawione warunki, nie mając świadomości, jakie konsekwencje pociąga za sobą zgoda na takie działanie.

Czym jest neutralizacja dokumentów transportowych? Tym określeniem nazywany jest wymóg zmiany danych faktycznego przewoźnika w dokumencie transportowym na dane zlecającego transport, zwykle narzucany przewoźnikowi przez zleceniodawcę. Pretekstem jest chęć ochrony tajemnicy handlowej, jednak w praktyce chodzi o pieniądze.

- W dokumentach transportowych ukrywa się informacje o faktycznym przewoźniku, by uniemożliwić stronom kontakt i ewentualną organizację transportu na warunkach lepszych, niż oferuje dotychczasowy zleceniodawca - tłumaczy Paweł Łazarewicz, radca prawny w TC Kancelarii Prawnej.

W praktyce neutralizacja dokumentów polega na wpisie w polu nadawcy lub odbiorcy danych zleceniodawcy transportu.

Neutralizacja dokumentów transportowych w świetle prawa

Ta z pozoru niewinna praktyka, mająca zabezpieczyć interesy pośrednika, w rzeczywistości jest nielegalna. W związku z tym próba nałożenia kary umownej za jej brak jest nieskuteczna.

Zgodnie z art. 55a ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1984 r. Prawo przewozowe „zabrania się nadawcy: 4) umieszczania w liście przewozowym i innych dokumentach danych i informacji niezgodnych ze stanem faktycznym”.

Jeśli więc przewoźnik zgodzi się na neutralizację dokumentów, działa na własne ryzyko otrzymania mandatu. W ten sposób łamie przepisy prawa przewozowego i naraża się na nałożenie kary administracyjnej na podstawie art. 92 a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (u.t.d.) „Podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 50 złotych do 12 000 złotych za każde naruszenie”.

- Co ważne, formalnie to przewoźnik jest odpowiedzialny za właściwe wypełnienie dokumentów transportowych - przypomina Paweł Łazarewicz - Jeśli więc w dokumentach poda dane niezgodne z rzeczywistością, w przypadku kontroli może również otrzymać mandat.

Warto również pamiętać, że Konwencja CMR także zawiera przepisy (art. 6 i 7) regulujące, jakie elementy musi zawierać Międzynarodowy List Przewozowy CMR oraz konsekwencje prawne ich braku.

Kara umowna za brak neutralizacji dokumentów - czy jest ważna?

Jeśli więc w zleceniu transportowym znajdzie się postanowienie umowne zawierające wymóg neutralizacji dokumentów transportowych, jest ono niezgodne z prawem, a tym samym nieważne. Zgodnie z art. 353 Kodeksu cywilnego „strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego”. Taką interpretację przepisów potwierdza wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie, sygn. akt VI Ga 278/13, kwestionujący karę umowną za neutralizację.

Podsumowanie

Neutralizacja dokumentów transportowych jest często spotykanym postanowieniem w zleceniach transportowych, ale jest ono niezgodne z prawem i tym samym nieważne. Ekspert TC Kancelarii Prawnej przestrzega, że w ten sposób przewoźnik, w imię dobrej współpracy, działa na własną szkodę i naraża się na kary: przewoźnicy, chcąc zarabiać i zwyczajnie wykonać zlecenie, biorą na siebie dużą odpowiedzialność i ryzyko. Dlatego warto być rozważnym w swoich decyzjach i dokładnie analizować zapisy zleceń transportowych, by uniknąć sytuacji, w której zlecenie może okazać się nieopłacalne.

Fot. TC Kancelaria Prawna

Źródło: <http://www.swiatopon.info/drukujpdf/arttykul/77004>